

LINGUISTIC INTERPRETATION OF FAIRY TALES IN PRESCHOOLERS

Sindorela Doli-Kryeziu

Universiteti “Fehmi Agani” Gjakovë, Kosovo, sindorela.doli.kryeziu@uni-gjk.org

Abstract: The introductory part of the paper will talk about fairy tales as a literary genre, its place in children's literature, the development of fairy tales through history and psychoanalytic theories of fairy tales. Furthermore, the importance and role of fairy tales in the child's life, its influence on the general development of the child, as well as the therapeutic effect of fairy tales on the child will be presented.

Many parents are confused about whether or not they should read fairy tales to their children, which can often seem scary and hardly applicable to them. Psychologists, on the other hand, claim that nowadays, perhaps more than ever before, we need to read fairy tales to children. Many authors express, and emphasize that children are actually exposed to violence and cruelty every day through the media, and not through fairy tales. Children identify with the characters in the fairy tale, so the child feels great satisfaction when the character from the fairy tale manages to defeat opponents much bigger and stronger than them.

A fairy tale is a literary genre that children encounter very early in their childhood, whether it is an oral or an authorial tale. Through a fairy tale, children get to learn about the world and the people around them. Their unique relationships with the story have a special emphasis on the moral message that the fairy tale carries.

In the empirical part of the paper, the questionnaires will explore the importance of fairy tales in parents and educators, parents' and educators' attitudes regarding the suitability and importance of fairy tales for the child, the expectations children establish from fairy tales, about reading in the future, and who interprets or tells the tales.

The purpose of the research is to present and analyze the results of a survey (questionnaire) on the influence of a fairy tale on a preschool child.

Keywords: fairy tale, preschooler, implicit reader, interpretation, psychoanalysis.

RËNDËSIA E INTERPETIMIT GJUHËSOR TË PËRRALLAVE TE PARASHKOLLORËT

Sindorela Doli-Kryeziu

Universiteti “Fehmi Agani” Gjakovë, Kosovë, sindorela.doli.kryeziu@uni-gjk.org

Abstrakti: Pjesa hyrëse e punimit do të flasë për përrallat si një zhanër letrar, vendin e tij në letërsinë për fëmijë, zhvillimin e përrallave përmes historisë dhe teorive psikoanalitike të përrallave. Për më tepër, do të paraqitet rëndësia dhe roli i përrallës në jetën e fëmijës, ndikimi i saj në zhvillimin e përgjithshëm të fëmijës, si dhe efekti terapeutik i përrallës tek fëmijët.

Një përrallë është një zhanër letrar që fëmijët e hasin shumë herët në fëmijërinë e tyre, pavarësisht nëse është një përrallë gojore apo autoriale. Përmes një përralle, fëmijët njohin botën dhe njerëzit përreth tyre, marrëdhëniet e tyre të ndërsjella me një theks të veçantë në mesazhin moral që mbart përralla.

Shumë prindër janë të hutuar nëse duhet t'u lexojnë përralla fëmijëve të tyre, të cilat shpesh u duken të frikshme dhe të pazbatueshme për ta. Psikologët, nga ana tjetër, pohojnë se në ditët e sotme, ndoshta më shumë se kurrë më parë, ne duhet t'u lexojmë përralla fëmijëve. Autorë të shumtë deklarojnë, (dhe atë që do të paraqitet në punim), se në lidhje me ndikimin pozitiv të përrallave tek fëmijët, duke theksuar se fëmijët në të vërtetë janë të ekspozuar ndaj dhunës dhe mizorisë çdo ditë përmes mediave, dhe jo përmes përrallave. Fëmijët identifikohen me personazhet në përrallë, kështu që fëmija ndjen kënaqësi të madhe kur personazhi nga përralla, arrin të mposhtë kundërshtarë shumë më të fortë dhe më të mëdhenj se ai.

Në pjesën empirike të punimit, pyetësorët do të eksplorojnë vendin e përrallave në prindër dhe parashkollorë, qëndrimet e prindërve dhe edukatoreve në lidhje me përshtatshmërinë dhe rëndësinë e përrallave për fëmijët, dhe pritjen e fëmijëve nga përrallat dhe reagimin e tyre për të lexuar dhe kush i interpreton apo i tregon përrallat.

Qëllimi i hulumtimit është të paraqesë dhe analizojë rezultatet e një sondazhi (pyetësori) mbi ndikimin e një përralle te një fëmijë parashkollor.

Fjalët kyçe: përrallë, fëmijë parashkollor, lexues i nënkuptuar, interpretim, psikoanalizë.

1. HYRJE

Takimi i parë me letërsinë për fëmijë, arrihet (më shpesh) nga fëmijët kur u lexohet ose u tregohet një përrallë. “Tregimi i përrallave njihet si një mënyrë lozonjare dhe opsionale për të kënaqur dëshirat e para të fëmijës, dhe prindi si narrator, me qëllimet më të mira, plotëson nevojën e fëmijës për të njohur botën”. (Biti, 1981) Fjala përrallë vjen nga folja magjeps, diçka magjepsëse. Ekziston edhe emri i vjetëruar gatka, sipas foljes “gatati” (Solar, 2005). Kuptimi i tij original ishte të fliste (Biti, Përralla dhe tradita, historia dhe tregimi, 1981). Autori Propp thotë se, fjala “përrallë” në shumicën e gjuhëve do të thotë një sinonim për fjalën “trillim”, “gënjeshër” dhe karakterizohet nga themeli i saj mbi shpikjen artistike, e cila është një iluzion i realitetit (Propp, 1982). Autori Vladimir Biti gjithashtu thekson se, “nocioni i një përralle, lidhet me mosbesueshmërinë e një raporti”. (Biti, Përralla dhe tradita, historia dhe tregimi, 1981) Në përralla, ato janë të mbinatyrshe dhe përzihen mrekullisht me të vërtetën, kështu që duket se nuk ka kontradikta dhe dallime midis botës reale dhe joreale (Solar, 2005).

Kështu, Rosandić thekson se, një përrallë “bazohet në një bazë fantastike në të cilën shfaqen krijesa fantastike (shtriga, ujqër, magjistarë), edhe njerëzit edhe kafshë, e vërteta fiton veti të mbinatyrshe” (Rosandić, 1988). Autorët Bošković-Stulli tregojnë faktin se emri përrallë “në literaturën tonë profesionale për letërsinë gojore, u përdor në përgjithësi me kuptimin e një historie të mrekullueshme” (Bošković-Stulli, 1963.). Autori Crnković pohon se, përralla përfaqëson gjithçka që ka jetuar dhe që jeton në njerëz (Crnković, 1984). Përralla si e tillë përshkruan fenomenet e ekzistencës njerëzore, (Lüthi 1947, sipas Botica 2001) dhe karakteristikat kulturore, historike dhe shoqërore, në një masë më të madhe ose më të vogël, përcaktojnë marrëdhëniet midis personazheve (Visinko, 2009).

Fëmijët identifikohen me personazhet në përrallë, kështu që fëmija ndjen kënaqësi të madhe kur personazhi nga përralla, arrin të mposhtë kundërshtarë shumë më të fortë dhe më të mëdhenj se ai.

Qëllimi i hulumtimit është të paraqesë dhe analizojë rezultatet e një sondazhi (pyetësori) mbi ndikimin e një përralle në një fëmijë parashkollor.

2. MATERIALET DHE METODOLOGJIA

Subjekt i hulumtimit

Subjekti i këtij hulumtimi është prirja e përrallave nga fëmijët dhe interpretimi i përrallave në parashkollor dhe në shtëpinë e familjes. Ky hulumtim kërkon të shqyrtojë opinionet dhe qëndrimet e prindërve, si dhe edukatoreve të fëmijëve parashkollorë, në lidhje me rëndësinë dhe vendin e përrallave në arsim.

Qëllimi i kërkimit

Qëllimi i hulumtimit është të paraqesë dhe analizojë rezultatet e një sondazhi mbi ndikimin e përrallave tek fëmijët parashkollorë dhe të tregojë reagimet e fëmijëve ndaj përrallave.

Metodat e kërkimit

Hulumtimi u krye me një qasje teorike dhe empirike. Pyetësorët e anketës anketuan prindërit dhe edukatorët, dhe fëmijët u intervistuan. Të gjithë prindërit plotësuan të njëjtin pyetësor të sondazhit dhe të gjithë edukatorët plotësuan të njëjtin pyetësor. Pyetësorët e anketës për prindërit dhe edukatorët ishin të ndryshëm. Pyetësori i anketës për prindërit përmbante njëmbëdhjetë pyetje, dhe pyetësori i anketës për edukatorët përmbante nëntëmbëdhjetë pyetje. Analiza e të dhënave përcaktoi rolin e përrallave në shtëpinë familjare dhe parashkollorë, qëndrimet e edukatoreve dhe prindërve për vendin e përrallave dhe rëndësinë e tij për fëmijën dhe zhvillimin e tij, si dhe shpeshësinë e leximit dhe tregimit të zanave përralla në institucionet arsimore dhe shtëpitë familjare.

Mostër

Grupi bazë i këtij hulumtimi përbëhej nga prindërit, edukatorët dhe fëmijët e shkollës fillore "Mustafa Bakija" në Gjakovë. Janë intervistuar gjithsej 39 prindër, 6 edukatore, dhe 21 fëmijë.

3. REZULTATET E PUNIMIT

Rezultatet e sondazhit për prindërit

Tridhjetë e nëntë prindër, (29) njëzet e nëntë nëna (74%) dhe (10) dhjetë burra (26%) u anketuan me pyetësorin. Rezultatet në lidhje me gjininë e prindërve janë paraqitur grafikisht në Grafikon 1.

Grafiku 1. Gjinia e prindërve.

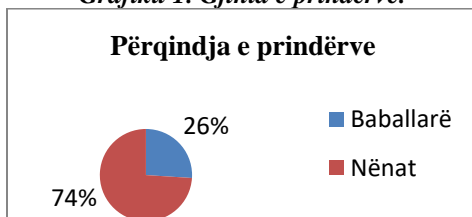

Tabela 1. Rezultatet e pretendimeve të prindërve të shqyrtuar.

REZULTATET E MARRURA NGA SONDAZHI ME PRINDËRIT			PËRQINDJA	
Pretendimet	PO	JO	PO	JO
A u lexoni përralla fëmijëve?	38	1	97.4%	2.6%
A ju duken (mendoni) se përrallat janë të mirëseardhura-udhëzuese për fëmijën tuaj?	36	3	92.3%	7.7%
A mendoni se prindërit janë të edukuar (arsimuar) mjaftueshëm për të interpretuar përrallat?	19	20	48,7%	51,3%
A mendoni se të gjitha përrallat janë të përshtatshme për fëmijët parashkollorë?	20	19	51,3%	48,7%
A mendoni se me një interpretim të mirë të një përralle, fëmijët mund të kenë një përjetim (përvojë) të plotë të bukurisë së vërtetë?	39	0	100%	0%
A identifikohen fëmijët tuaj (që ju lexoni) me personazhet e përrallave?	26	13	66.7%	33,3%
A mendoni se përrallat janë të dalura nga koha (modës së vjetër)?	5	34	12,8%	87,2%
A e keni pasur rast (ndonjëherë) ta ndryshoni përmbajtjen e përrallës?	18	21	46,2%	53,8%

Të dhënat nga Tabela 1 janë paraqitur në Grafikon 2 më poshtë.

Grafiku 2. Rezultatet e kërkesave të prindërve të shqyrtuar.

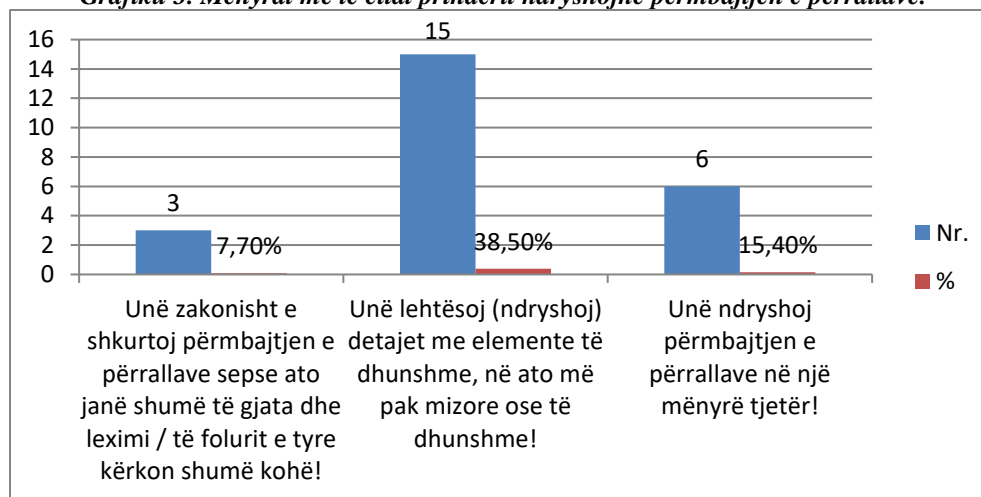
Mënyrat e ndryshimit prindëror të përmbajtjes së përrallave janë treguar në Tabelën 2.

Tabela 2. Mënyrat me të cilat prindërit ndryshojnë përmbajtjen e përrallave.

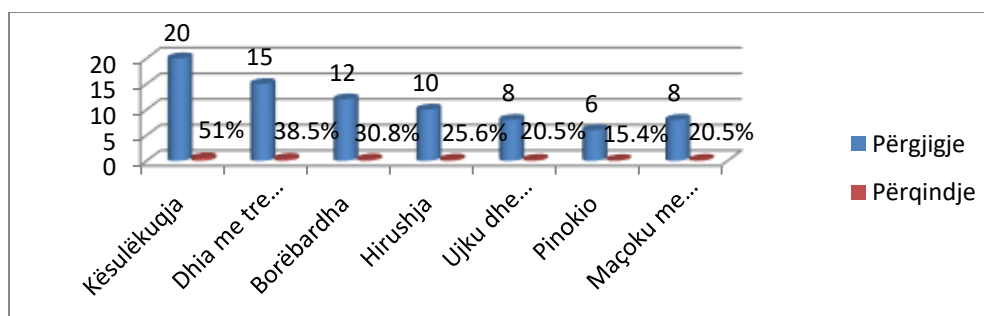
REZULTATET E MARRURA NGA SONDAZHI ME PRINDËRIT		
Pretendimet	Nr.	%
Unë zakonisht e shkurtoj përmbajtjen e përrallave sepse ato janë shumë të gjata dhe leximi / të folurit e tyre kërkon shumë kohë!	3	7.7%
Unë lehtësoj (ndryshoj) detajetme elemente të dhunshme, në ato më pak mizore ose të dhunshme!	15	38.5%
Unë ndryshoj përmbajtjen e përrallave në një mënyrë tjetër!	6	15.4%

Të dhënat nga tabela 2 janë paraqitur në Grafikon 3.

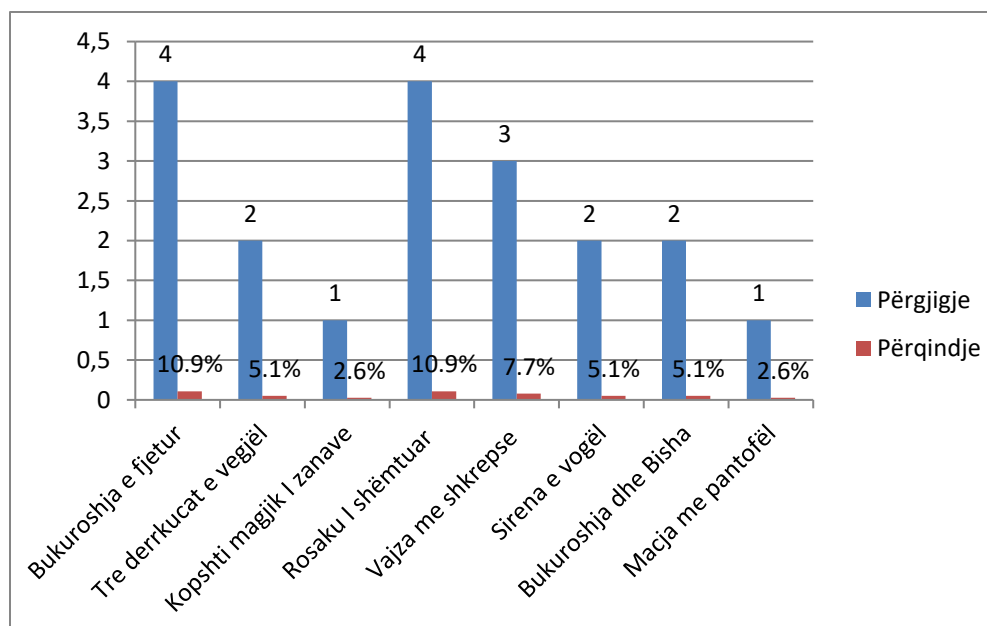
Grafiku 3. Mënyrat me të cilat prindërit ndryshojnë përmbajtjen e përrallave.

Grafiku 4. Titujt e përrallave që prindërit më së shpeshti i lexojnë / u tregojnë fëmijëve të tyre.

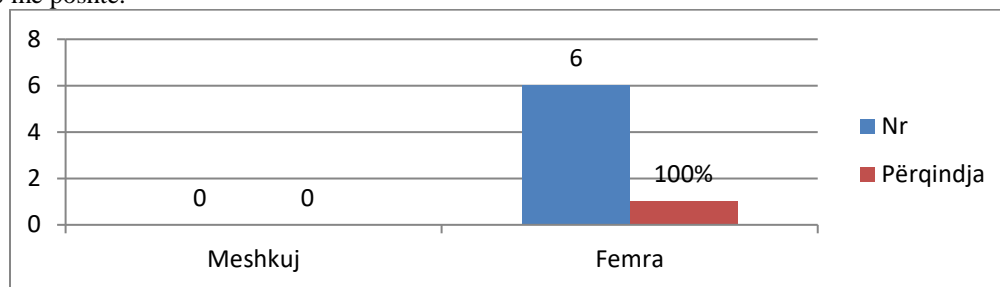

Titujt e përrallave që prindërit lexojnë / u tregojnë fëmijëve të tyre më rrallë janë treguar grafikiisht në Grafikon 5 më poshtë.

Rezultatet e sondazhit për edukatorët

Nga gjithsej gjashtë edukatore të anketuara, të gjitha janë gra, pra edukatore - gjë që tregon një përfaqësim më të madh të grave në sistemin arsimor parashkollor. Rezultatet në lidhje me gjininë e edukatoreve janë paraqitur në Grafikon 6 më poshtë.

Pesë (5) edukatore janë midis 30 dhe 40 vjeç, dmth., ato përbëjnë 75% të mostrës, dhe një (1) edukatore është midis 20 dhe 30 vjeç dhe përbën 25% të mostrës. Të dhënat në lidhje me moshën e edukatoreve janë paraqitur grafikisht në Grafikon 7.

Grafiku 7. Moshë e edukatoreve.

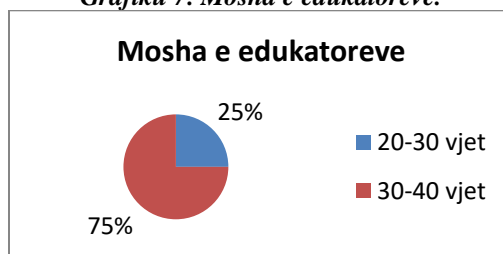

Tabela 3. Rezultatet e pretendimeve të shqyrtuara të edukatoreve.

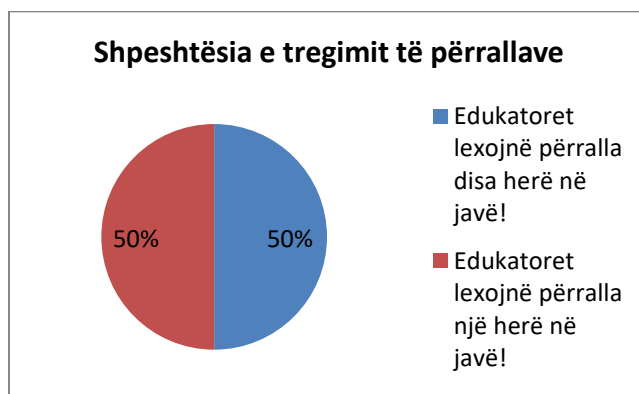
PRETENDIMET E MARRURA NGA SONDAZHI ME PRINDËRIT	PËRQINDJA	
	PO	JO
Pretendimet		
A mendoni se edukatorët janë të edukuara (arsimuara) mjaftueshëm për të interpretuar përrallat?	5	1
A mendoni se përrallat janë të mirëseardhura-udhëzuese për fëmijët?	6	0
A u lexoni përralla fëmijëve?	6	0
A tregojnë fëmijët interes për të dëgjuar lexuar / treguar përralla?	6	0
A identifikohen fëmijët-nxënësit tuaj me personazhet e përrallave? (që ju u lexoni)	6	0
A mendoni se (jo) të gjitha përrallat janë të përshtatshme për fëmijët parashkollorë?	1	5
A mendoni se fëmijët nuk përjetojnë dhunë (fizike) në përralla në të njëjtën mënyrë, si të rriturit?	6	0
A e ndryshojnë përrallat në përrallave? (ndonjëherë)	2	4

Mënyrat e edukimit të përbajtjes së përrallave janë treguar në Tabelën 4.

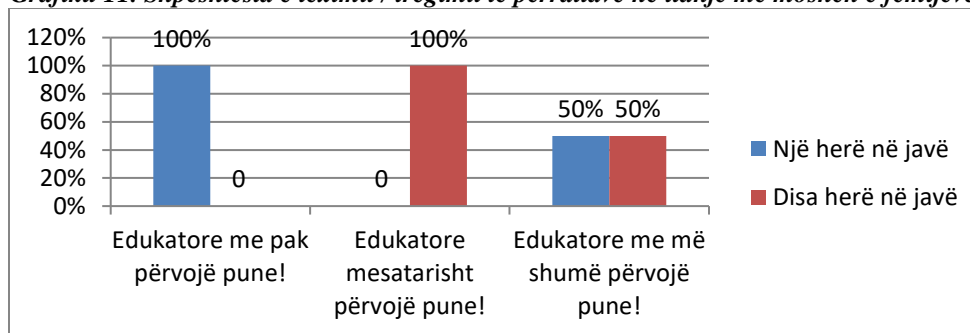
Tabela 4. Mënyrat me të cilat edukatorët ndryshojnë përbajtjen e përrallave.

REZULTATET E MARRURA NGA SONDAZHI ME PRINDËRIT		
Pretendimet	Nr.	%
Unë zakonisht e shkurtoj përbajtjen e përrallave sepse ato janë shumë të gjata dhe leximi / të folurit e tyre kërkon shumë kohë!	0	0%
Unë ju lehtësoj (ndryshoj) detajet me elemente të dhunshme, në ato më pak fizike ose të dhunshme!	2	100%
Unë ndryshoj përbajtjen e përrallave në një mënyrë tjetër!	0	0%

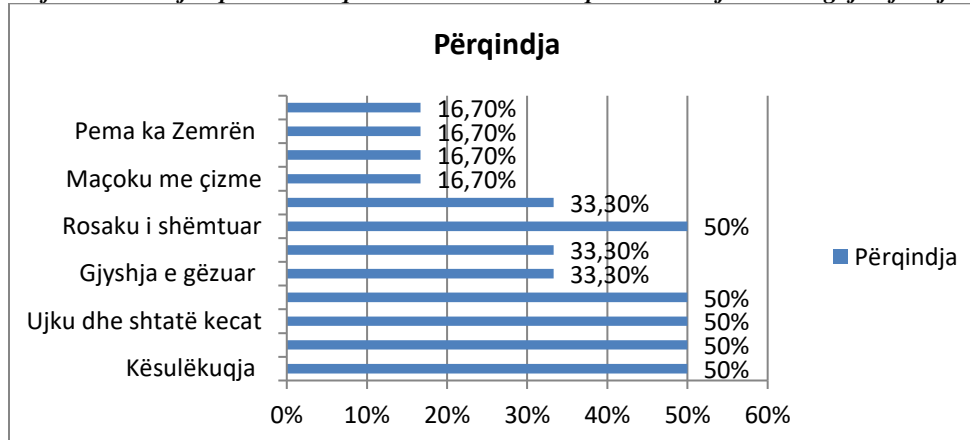
Grafiku 10. Shpeshhtësia e leximit / tregimit të përrallave në një institucion arsimor.

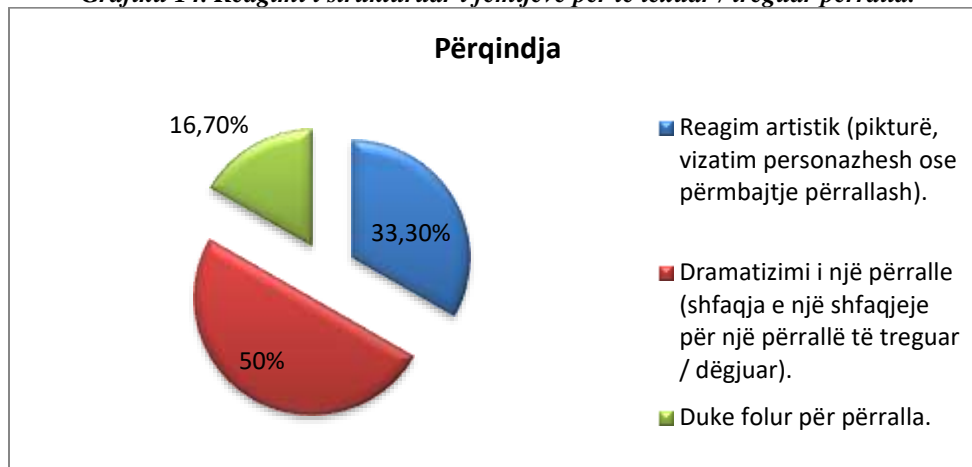
Grafiku 11. Shpeshhtësia e leximit / tregimit të përrallave në lidhje me moshën e fëmijëve.

Grafiku 12. Titujt e përrallave që edukatoret më së shpeshti i lexojnë / u tregojnë fëmijëve.

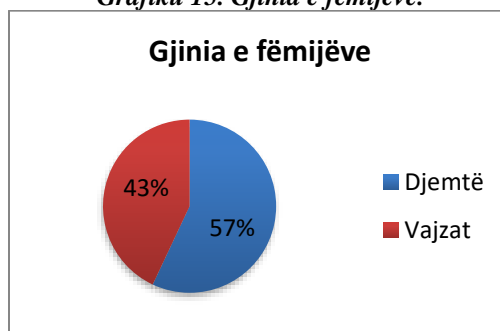

Grafiku 14. Reagimi i strukturuar i fëmijëve për të lexuar / treguar përralla.

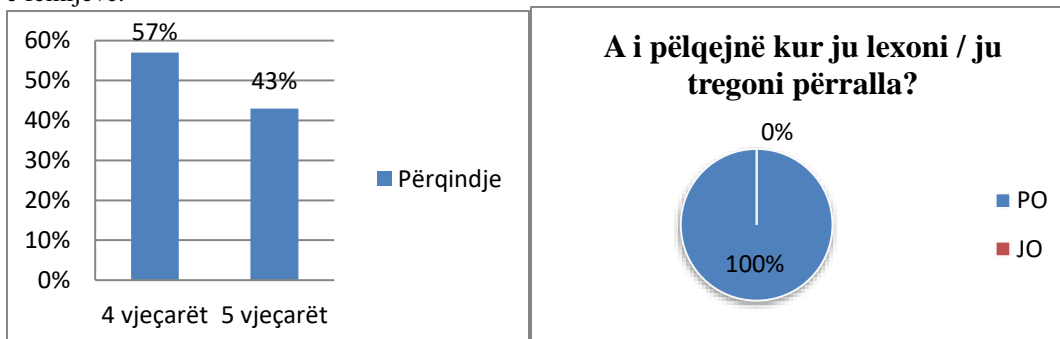

Rezultatet e intervistave të fëmijëve

Grafiku 15. Gjinia e fëmijëve.

Dymbëdhjetë fëmijë janë katër vjeç dhe nëntë fëmijë janë pesë vjeç. Grafiku 16 tregon të dhëna që lidhen me moshën e fëmijëve.

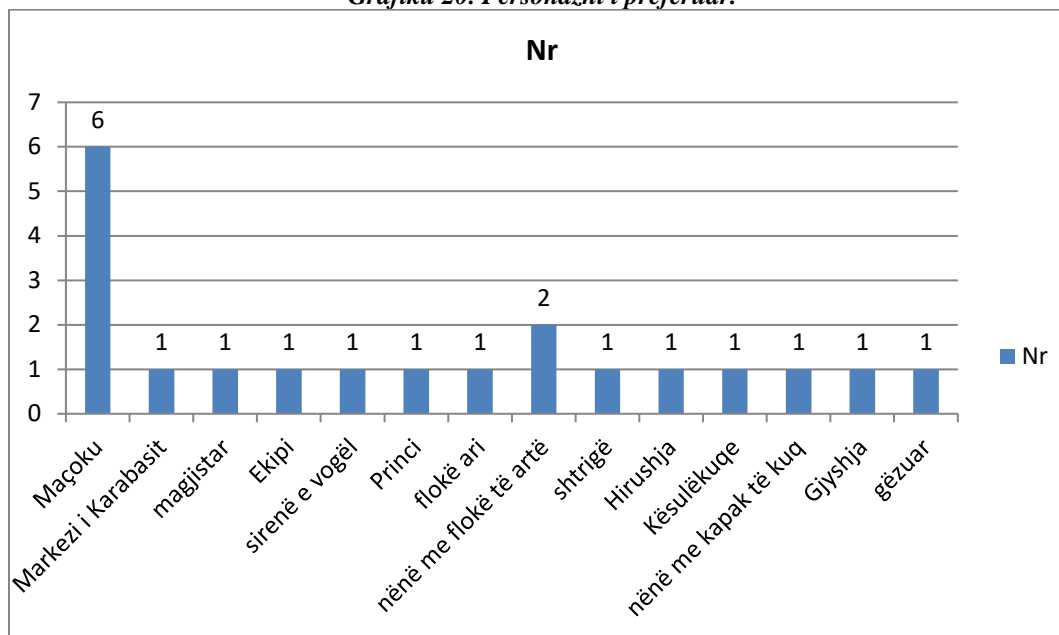
Pyetjes, a pëlqejnë kur u lexohen / tregohen përralla, Grafiku 17. A u pëlqen fëmijëve kur u lexohen / tregohen përralla?

të gjithë fëmijët (100%) u përgjigjen në mënyrë pozitive, gjë që tregohet në Grafikon 17.

REZULTATET E MARRURA NGA INTERVISTAT ME FËMIJËT		
Pse ju pëlqejnë përrallat?	Nr	%
"Sepse përrallat janë të mira!"	2	9.5%
"Sepse është gjithmonë një përfundim i mirë."	1	4.7%
"Unë i dua princeshat / kalorësit / kështjellat /!"	6	28.6%
"Sepse ato janë më të bukurat për mua!"	5	23.8%
"Unë e dua Maçokun me çizme! / Unë do të jem Macja dhe do ta ruaj atë!"	3	14.3%
"Atëherë do të ketë heshtje dhe atëherë ne të gjithë mund të imagjinojmë gjithçka në paqe!"	1	4.7%

"Sepse i dua ata!"	2	9.5%
"Unë i dua magjitë!"	1	4.7%
"Nuk e di!"	1	4.7%

Grafiku 20. Personazhi i preferuar.

4. DISKUTIME

Pasi lexojnë një përrallë, fëmijët shpesh kërkojnë që ajo të lexohet ose të kërkohej falje përsëri. Disa përralla (Terra të vegjël, Gjyshja e gëzuar, Macja me çizme, Borëbardha) shpesh duan që fëmijët të lexohen dhe t'u tregohen atyre, dhe ata shpesh i vizitojnë ato me iniciativën e tyre, duke shprehur kështu emocionet e tyre të përjetuara gjatë dëgjimit. Gjithashtu, përveç shprehjes artistike, fëmijët shpesh dramatizojnë dhe interpretojnë personazhe nga përrallat. Me ndihmën e përrallave, fëmijët zhvillojnë imagjinatën e tyre, kështu që në një shfaqje ata shpesh luajnë personazhe nga disa përralla në të njëjtën kohë, duke i bashkuar kështu në historinë e tyre. Përmes lojërave dramatike dhe shfaqjeve me kukulla, fëmijët shprehën ndjenjat e tyre dhe ndërtuan marrëdhënie socio-emocionale me fëmijët e tjerë, por edhe me të rriturit. Vajzat kryesisht luanin princesha ose mbretëresha (një vajzë i pëlqente shumë të luante njerëz e keqe ndërsa shijonte karakterin shkëlqyeshëm dhe me besnikëri), ndërsa djemtë kryesisht luanin heronjtë e përrallave, ose mbretërve, princërve, baballarëve, por edhe vajzat morën përsipër "Rolet mashkullore". Disa fëmijë gjithashtu pëlqyen të luajnë personazhe negative; gjigantët e këqij, një baba që i çon në pyll, një ujk i tmerrshëm ose një shtrigë. Kur luajnë personazhe negative, fëmijët u zhytën me besnikëri në role, si në zë ashtu edhe në lëvizje.

5. PËRFUNDIME

Duke dëgjuar përralla, fëmija krijon imazhe të brendshme që zhvillojnë imagjinatën dhe lehtësojnë emocionet dhe zhgënjimet negative. Përralla i lejon fëmijës të identifikohet me personazhin, domethënë me heroin e tregimit. Fëmijët përjetojnë shumë aventura në përralla; ata takojnë zanat, shtriga e poshtër, xhuxhët, luftojnë gjigantët, dragonjtë, mposhtin armiqtë dhe dalin fitues, gjë që forcon vetëbesimin e fëmijëve dhe zhvillon imagjinatën. Pasi tregohet përralla, fëmijët shpesh ritregojnë atë që kanë dëgjuar dhe përjetuar. Ata shpesh shprehin përvojat e tyre përmes shfaqjeve dramatike, duke marrë rolin e personazhit të tyre të preferuar nga tregimi. Çdo ditë, fëmijët tregojnë interes për të lexuar dhe treguar përralla dhe me iniciativën e tyre kërkojnë që ato të lexohen / tregohen, pas së cilës ata i ritregojnë ato bazuar në kujtimet ose duke parë ilustrimet. Në këtë mënyrë, fëmijët mbajnë mend veprimin dhe rijetojnë atë që përjetuan duke i dëgjuar. Ky hulumtim konfirmoi se prindërit dhe edukatorët shpesh u lexojnë përralla fëmijëve dhe i gjejnë ato të vlefshme dhe udhëzuese. Hulumtimi gjithashtu konfirmoi se fëmijët i duan përrallat, shijojnë përmbajtjen e përrallave dhe identifikohen me personazhet në përralla. Përralla luan një rol të rëndësishëm në rritjen dhe zhvillimin e përgjithshëm të fëmijës, i cili konfirmohet nga reagimet e strukturuar dhe të pastrukturuar të fëmijëve pas leximit / rrëfimit të përrallave. Deklaratat dhe reagimet e menjëhershme të fëmijëve

konfirmuan se fëmijët ende i duan përrallat në kohët moderne. Fëmijët preferojnë kur u lexohen përralla, personazhet e tyre të preferuar janë heronjtë e përrallave dhe personazhe me karakteristika pozitive (një zanë e mirë, derri më i vjetër, më i zellshëm). Ne zbuluam se edukatorët u lexojnë ose u tregojnë përralla fëmijëve çdo ditë në punën e tyre edukative. Përrallat gojore lexohen kryesisht në institucionin parashkollor, por lexohen edhe përrallat e autorit. Nga përrallat, fëmijët i duan Kësulëkuqja dhe Tre Derrat e Vëllezërve Grimm dhe Maçoku me Çizme nga Charles Perrault, e cila është gjithashtu një përrallë e preferuar për shumicën e fëmijëve të anketuar. Shumica e prindërve u lexojnë përralla fëmijëve të tyre duke besuar se përrallat nuk janë të modës së vjetër, por që janë udhëzuese për fëmijët e tyre. Të dy prindërit dhe edukatorët ndryshojnë përmbajtjen e përrallave. Prindërit ndryshojnë përmbajtjen e përrallave në një masë më të madhe, ndërsa edukatorët në përgjithësi nuk ndryshojnë përmbajtjen e përrallave, dhe nëse ndryshojnë, atëherë ata e ndryshojnë atë në një mënyrë që përshtat përshtatjen e përmbajtjes së tij me moshën e fëmijëve. Më shumë se gjysma e prindërve të anketuar ndryshojnë përmbajtjen e përrallave duke ndryshuar ose zbutur kryesisht detajet mizore dhe të dhunshme. U zbulua se edukatorët besojnë se përrallat janë të përshtatshme për fëmijët parashkollorë, dhe prindërit në mënyrë të barabartë konfirmojnë dhe mohojnë këtë pretendim, dhe besojnë se prindërit ende kanë nevojë për arsim shtesë për të interpretuar përrallat.

REFERENCA

- Biti, V. (1981). *Përralla dhe tradita, historia dhe tregimi*. Zagrebi.: Shtypi i Universitetit Liber.
- Biti, V. (1981). *Përralla dhe tradita, historia dhe tregimi*. Zagrebi: Shtypi i Universitetit Liber.
- Biti, V. (1981). *Përralla dhe tradita, historia dhe tregimi*. Zagrebi: Shtypi i Universitetit Liber.
- Bošković-Stulli, M. N. (1963.). *Narodne pripovijetke. U Pet stoljeća hrvatske književnosti*. . Zagreb: Zora. Matica hrvatska. Zagreb. .
- Charles Perrault, Vëllezërit Grim. (2018 (ribotim),). *Kësulëkuqja*. Tirana: Adrion ltd. doi:ISBN 9789928128423
- Crnković, M. (1984). *Dječja književnost. Priručnik za studente i nastavnike*. Zagreb: Školska knjiga.
- Demiri, E. (2020, Maj 11). *Gjuhe shqipe 5. Kundrinori i drejte*. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=a8MSTq4I7jc&t=105s&ab_channel=EmiljanaDemiri
- Golem, D. (2006). *Mali rječnik književnoteorijskih pojmova*. Zagreb: Profil, Zagreb.
- Grimm, V. (2018). *Perralla ne 3 minuta nga vellezerit Grimm*. Tirana: Bota Shqiptare. doi:ISBN 9789928002938
- Grimm, V. (2019). *Borëbardha*. Tirana: Ideart. doi:ISBN 9789928128409
- Kolodi, K. (2018 (ribotim i 2008)). *Pinoku*. Tirana: Bota Shqiptare. doi:ISBN: 978-99956-11-46-0
- Larkin, R. (2020). *Hirushja*. Tirana: Aeditions. doi:ISBN 978 9928 177 57 5
- Pero, S. (2020). *Maçoku me çizme*. Tirana: Albas.
- Propp, V. (1982). *Morfologjia e përrallës. "Pika pa sipërfaqe"*. Tiranë.
- Solar, M. (2005). *Teoria e Letërsisë*. . Zagrebi: Libër shkollor.
- ujku, K. d. (2018, gusht 16). <https://perrallashqip.org/2018/08/16/mama-dhia-7-kecat-dhe-ujku/>. Retrieved from <https://perrallashqip.org/2018/08/16/mama-dhia-7-kecat-dhe-ujku/>
- Visinko, K. Z. (2009). *Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija*. Zagreb: Školska knjiga, Zagreb.